

G E O S O N D - S O R D Y L , P a w e ł S o r d y ł
3 2 - 6 5 0 K ę t y , u l . T a d e u s z a K o ś c i u s z k i 7 3 B
t e l . 6 0 4 5 4 0 1 0 7 , 6 6 0 5 7 3 8 9 1

Jednostka zlecająca i finansująca prace:
Pracownia Projektowa mgr inż. Krzysztof Hałat,
43-332 Pisarzowice, ul. Kęcka 55

Opinia geotechniczna wraz z dokumentacją badań podłoża gruntowego

dla inwestycji pod nazwą:

**Kaniów, ul. Batalionów Chłopskich - projekt rozbudowy
budynku przedszkola.**

Miejscowość: Kaniów
Powiat: bielski
Województwo: śląskie

Opracował:

mgr inż. Paweł Sordyl

Zweryfikował:

mgr inż. Ludwik Sordyl
/upr. C.U.G. - 070925/

Kęty, lipiec 2019 r.

NIP 549 227 90 21
REGON 123106097

konto bankowe: ING Bank Śląski o/Kęty
numer 26 1050 1113 1000 0092 5893 5650

Spis treści:

1. Informacje ogólne.	3
2. Dokumentacja badań podłoża.	4
3. Budowa geologiczna i morfologia terenu.	5
4. Warunki wodne.	6
5. Warunki geotechniczne.	6
6. Podsumowanie.	9

Spis załączników:

1. Orientacja, w skali 1 : 25 000	- zał. nr 1
2. Mapa dokumentacyjna, w skali 1 : 500	- zał. nr 2
3. Profile geotechniczne otworów wiertniczych, w skali 1 : 100	- zał. nr 3.1-3.3
5. Przekroje geotechniczne, w skali 1 : 100/500	- zał. nr 4
6. Objaśnienia symboli	- zał. nr 5
7. Tabela danych wydzielonych warstw geotechnicznych	- zał. nr 6

1. Informacje ogólne.

Niniejszą opracowanie wykonano na zlecenie firmy pn.: Pracownia Projektowa mgr inż. Krzysztof Hałat, ul. Kęcka 55, 43-332 Pisarzowice. Dokumentuje ono geotechniczne badania gruntów oraz zawiera informacje o warunkach gruntowo-wodnych, niezbędne dla projektowania fundamentów dwóch obiektów budowlanych, stanowiących elementy przewidywanego do rozbudowy budynku przedszkola. Inwestycja planowana jest w północnej części miejscowości Kaniów, przy ul. Batalionów Chłopskich 15A, na działkach nr: 378/40 oraz 378/39. W ramach projektu, mają powstać pomieszczenia szatni przedszkolnych oraz klub dziecięcy wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Dobudowa planowana jest przy południowo-zachodniej ścianie istniejącego budynku oraz przy ścianie wschodniej, jako łącznik wypełniający przestrzeń pomiędzy skrzydłami obiektu. Projektowane budynki będą jednokondygnacyjne, posadawiane płytko, na płytach fundamentowych. Inwestycja prowadzona będzie w granicach terenu górniczego „Czechowice II”, ustanowionego na wydobywanie węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej ze złoża KWK „Silesia” (Opinia geologiczno-górnicza Nr 48/2019, wydana przez PPG „Silesia” Sp. z o.o., w której ustalono: II kategorię deformacji terenu górniczego, o wskaźnikach wpływu: $W_{konc.}=0,75$ m, $T_{max}=2,1$ mm/m, $E_{max}=1,9$ mm/m) oraz, w części północno-zachodniej, w granicach terenu górniczego „Kaniów IV” dla eksploatacji powierzchniowej kruszywa naturalnego (Opinia geologiczno-górnicza Nr 8/2019, wydana przez Budtor Bestwina sp. z o.o., sp. komandytowa, w której zamieszczono informację, że prowadzona obecnie eksploatacja nie wpłynie ujemnie na planowaną inwestycję).

Podstawę prawną i techniczną wykonania dokumentacji stanowi:

- Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. - w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz.U. z 27.04.2012 r., poz.463), wydane w oparciu o przepisy art. 34, ust. 6, pkt. 2 Ustawy Prawo Budowlane, z dnia 7 lipca 1994r. (Dz. U. z 2010 r., Nr 243, poz. 1623 wraz z późniejszymi zmianami),
- PN-EN 1997-1: Eurokod 7, Projektowanie geotechniczne, Część 1 – Zasady ogólne,
- PN-EN 1997-1: Eurokod 7, Projektowanie geotechniczne, Część 2 – Rozpoznanie i badanie podłoża gruntowego,
- normy PN-EN, związane z Eurokod 7,
- PN-86/B-02480 – Grunty budowlane – Określenia, symbole, podział i opis gruntów,
- PN-81/B-03020 - Grunty budowlane - Posadowienie bezpośrednie budowli,

- PN-B-02481 z stycznia 1998r. – Geotechnika – Terminologia podstawowa, symbole literowe i jednostki miar.

Ostatnie trzy akty normatywne służyły jako literatura i materiał porównawczy, zawierający między innymi lokalne korelacje dla określenia wartości parametrów geotechnicznych.

Dla ułatwienia interpretacji rysunków, w opisie gruntów, stosowano równolegle symbolikę określoną w „starych i nowych” normatywach.

Uwaga: W oparciu o art. 3, pkt. 7 oraz art. 6 Ustawy Prawo Geologiczne i Górnicze z dnia 9 czerwca 2011r. (tekst jednolity Dz. U. 2017, poz. 2126, ze zmianami) prace powyższe nie podlegają przepisom tego aktu prawnego.

2. Dokumentacja badań podłoża.

Zgodnie z ustaleniami ze Zleceniodawcą prac i zarazem Projektantem budynków, wiercenia wykonano w trzech punktach, rozmieszczonych w układzie trójkąta, obejmującego, swymi wierzchołkami, cały obszar przewidywany do zabudowy. Wstępnie ustalona głębokość rozpoznania sięgała 5-7 m p.p.t., z możliwością korekty w zależności od napotkanych warunków geologicznych. Ostatecznie wykonano: 2 otwory do głębokości 5,0 m p.p.t. oraz 1 otwór do głębokości 7,0 m p.p.t. Zatem, łączny metraż rozpoznania wiertniczego to 17 m.b. Odwierty mało średnicowe (ϕ do 112 mm) wykonano wiertnicą hydrauliczną o symbolu H20SG, bez użycia płuczki, metodą krótkich marszów, polegającą na każdorazowym zagłębieniu narzędzia wiertniczego na głębokość nie większą niż 1,0 m.

W trakcie prac terenowych obserwowano opory zwiercania i zagłębienia narzędzi na urządzeniach pomiarowych wiertnicy, w celu wstępnego określenia zagęszczenia oraz konsolidacji utworów podłoża. Wykonywano oznaczenia niektórych cech gruntów spoistych, metodami polowymi (wałeczkowanie, penetrometr wciskowy PW-1, ścinarka obrotowa). Rozpoznanie ograniczono do analizy makroskopowej, a wartości cech geotechnicznych wyznaczono z zależności korelacyjnych, w oparciu o doświadczenia geologa (uzyskano tzw. wartości wyprowadzone). Podczas prac wiertniczych śledzono stan zawilgocenia gruntów, związany z występowaniem wód gruntowych w podłożu budowlanym.

Miejsca wierceń w terenie wytyczono metodą domiarów prostokątnych, w stosunku do istniejącej sytuacji. Wysokość punktów badawczych wyznaczono metodami geodezyjnymi, w dowiązaniu do pokrywy studzienki kanalizacyjnej, zlokalizowanej przy tarasie, przy południowo-zachodnim narożniku istniejącego budynku.

Wysokości punktu domiaru – 244,25 m n.p.m., odczytano z mapy sytuacyjno-wysokościowej, dostarczonej przez Biuro Projektów w formie elektronicznej, a jego położenie zaznaczono na zał. nr 2 (mapa dokumentacyjna) kolorem brązowym.

Szczegółowy opis stwierdzonych warunków geotechnicznych i cech gruntów znajduje się w dalszej części opinii.

Prace kameralne ograniczono do analiz:

- dostępnych map geologicznych,
- wyników prac terenowych,
- badań archiwalnych dla terenów sąsiednich i wierceń wstępnych,
- oraz opracowania tekstu dokumentacji i załączników graficznych.

3. Budowa geologiczna i morfologia terenu.

Zgodnie z podziałem obszaru kraju na regiony fizyczno-geograficzne (wg "Geografii Regionalnej Polski" Jerzego Kondrackiego) teren, objęty badaniami, leży na obszarze prowincji "Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym", w granicach makroregionu "Kotlina Oświęcimska" i mezoregionu "Dolina Górnej Wisły". Morfologicznie jest to rzeczna terasa akumulacyjna, w granicach doliny rzeki Wisły, której koryto biegnie w odległości około 1,5 km w kierunku północno-zachodnim od granicy działki inwestycyjnej.

Powierzchnia terenu, w rejonie badań, jest prawie płaska, a rzędne jej wysokości oscylują wokół 244-245 m n.p.m. Obraz powierzchni widoczny jest na zdjęciu zamieszczonym na stronie tytułowej niniejszego opracowania oraz poniżej.

Tektonicznie teren wykonanych badań znajduje się w granicach struktury geologicznej zwanej Zapadliskiem Przedkarpackim.

Wg dostępnych map geologicznych starsze, przedczwartorzędowe podłoże gruntowe budują utwory miocenu - iły i iły piaszczyste z wkładkami piasków, należące do tzw. warstw skawińskich. Strop tej serii znajduje się poniżej głębokości przeprowadzonego rozpoznania.

Grunty starszego podłoża pokryte są serią utworów czwartorzędowych, akumulacji eolicznej, rzecznej i rzeczno-zastoiskowej. Do głębokości rozpoznania są to głównie grunty spoiste, gliniaste i rzeczno-zastoiskowe, nisko i średnio organiczne. Strop osadów czwartorzędu nawiercono na głębokości 1,1-1,3 m p.p.t.

Nad gruntami rodzimymi zalegają powierzchniowe nasypy niekontrolowane, powstałe podczas niwelowania powierzchni działki, budowy placów zabaw dla dzieci lub zasypywania wykopów instalacyjnych.

4. Warunki wodne.

Hydrograficznie teren należy do zlewni Wisły, za pośrednictwem lokalnych cieków, będących jej prawymi dopływami. W granicach działki, przeznaczonej pod zabudowę, obecnie, nie przepływają żadne ciekły powierzchniowe. Wykonane wiercenia, swoim zasięgiem głębokościowym, nie osiągnęły stropu warstwy wodonośnej. W otworach nie wystąpiła również woda w postaci sączów.

Przewiercone grunty są słabo przepuszczalne, a właściwy im współczynnik filtracji można przyjmować w wysokości rzędu: $k = 1 \times 10^{-7} \text{ m/s}$ (Z. Wiłun - Zarys Geotechniki oraz doświadczenia z badań na terenach sąsiednich). Zatem, grunty te nie mogą stanowić warstwy chłonnej dla wód spływających z rynien i ścian projektowanych budowli.

5. Warunki geotechniczne.

Celem określenia warunków geotechnicznych dokonano podziału podłoża na warstwy geotechniczne, w oparciu o wydzielenia stratygraficzne, genetyczne, litologiczne oraz fizyko - mechaniczne własności gruntów.

W podłożu dokumentowanego terenu wydzielono dwie grupy utworów:

- grunty nasypowe, współczesne,
- utwory spoiste akumulacji rzecznej i rzeczno-zastoiskowej, czwartorzędowe.

Grunty tak opisanych pakietów podzielono na warstwy geotechniczne na podstawie wyników oznaczeń makroskopowych, badań polowych oraz obserwacji, na manometrach urządzenia wiertniczego, szybkości i oporów zwiercania.

Ze względu małe gabaryty projektowanych budynków i planowane posadowienie na płycie fundamentowej (rozkład obciążeń od konstrukcji na dużą powierzchnię) oraz jednorodne i wyznaczalne geotechnicznie podłoże gruntowe, rozpoznanie ograniczono do oznaczeń makroskopowych i badań polowych gruntów oraz obserwacji, na manometrach urządzenia wiertniczego, szybkości i oporów zwiercania (tzw. ocena jakościowa podłoża, z pominięciem oceny ilościowej).

Wartości parametrów geotechnicznych wyznaczono przy wykorzystaniu zależności korelacyjnych, w odniesieniu do tzw. cechy wiodącej (w tym wypadku stopnia plastyczności - I_L), uzyskanej po uśrednieniu wyników badań polowych gruntów (wałeczkowanie, badania penetrometrem tłoczkowym oraz ścinarką obrotową). Korelacje pozwoliły wyznaczyć tzw. wartości wyprowadzone cech fizyko-mechanicznych gruntów, gdzie podstawowe znaczenie mają również: doświadczenia budownictwa na terenach podobnych oraz doświadczenie geologa dokumentującego, umożliwiające wprowadzenie korekt, wynikających np. z konsolidacji, zawartości domieszek okruszowych lub organicznych, itp.

Oznaczenia wartości parametrów geotechnicznych dokonano, zgodnie z normą PN - EN 1997-1 Eurokod 7, Projektowanie geotechniczne - Zasady ogólne. Dodatkowo wykorzystano informacje zawarte w branżowych instrukcjach, wytycznych i normach, doświadczenia lokalne budownictwa oraz własne firmy Geosond i geologa opracowującego. Klasyfikacji gruntów dokonano zgodnie z normą PN - EN ISO 14688-1, Badania geotechniczne - oznaczanie i klasyfikowanie gruntów. Dla ułatwienia interpretacji i oznaczeń przez Projektanta, równolegle stosowano stare nazewnictwo gruntów, wg normy PN - 86/B - 02480.

Układ warstw gruntów, w podłożu, przedstawiono na załączniku graficznym nr 4 do niniejszego opracowania, a szczegółowy opis warstw geotechnicznych przedstawia się na kolejnych stronach opinii.

Warstwa I - to nasypy niebudowlane, zawierające również gleby powierzchniowe, powstałe podczas niwelowania powierzchni terenu lub stanowiące wypełnienie wykopów instalacyjnych. Sięgają głębokości 1,1-1,3 m p.p.t. W otworach, w składzie nasypów wydzielono: glinę, glebę, pył, kamienie, okruszy i inne zanieczyszczenia itp. Wymienione nasypy nie noszą śladów warstwowego zagęszczania lub konsolidacji. Powstały w sposób niekontrolowany, zatem ich parametry wytrzymałościowe są nieustalone. Nasypy warstwy I nie mogą stanowić podłoża budowlanego i należy je usunąć spod fundamentów projektowanych obiektów.

Warstwa IIa - to zalegające w spągu rozpoznania, grunty spoiste, rzeczno-zastoiskowe, wykształcone w postaci glin pylastych próchnicznych, czasem zawierających smugi namulów. Grunty należą do utworów mało- i średnio organicznych, o mocno rozłożonej materii organicznej i zawartości części organicznych w granicach $2\% < I_{om} < 5,0\%$. Stwierdzone zostały we wszystkich otworach, na głębokości 3,3-3,4 m pp.t., co odpowiada rzędnej stropu warstwy w granicach 240,99-241,81 m n.p.m. Grunty były w stanie plastycznym, a ich średni stopień plastyczności wynosi $I_L = 0,29$, przy rozrzucie wartości $I_L = 0,20-0,33$. Są to utwory nieskonsolidowane, słabo nośne i bardzo ściśliwe. Doświadczenia wskazują, że cechy fizyko-mechaniczne takich utworów można szacować jak dla gruntów mineralnych, uwzględniając korektę uzyskanych wartości w granicach około 20%, ze względu na zawartość materii organicznej.

Zatem, charakterystyczne cechy fizyko- mechaniczne tych gruntów to:

$$W_n = 30,0 \%, \quad \rho = 1,80 \text{ t/m}^3, \quad c_u = 10,5 \text{ kPa}, \quad \varphi_u = 10^\circ 50';$$

$$E_o = 13,5 \text{ MPa}, \quad M_o = 19,0 \text{ MPa}, \quad M = 30,0 \text{ MPa}.$$

Warstwa IIb - to grunty spoiste, akumulacji rzecznej, rzeczno-zastoiskowej i eolicznej (nierozdzielone), w stanie plastycznym. Wykształcone są w postaci glin pylastych, czasem przewarstwionych pyłem, lokalnie z niewielką ilością domieszek szczątków organicznych ($< 2\%$ objętości gruntu). Utwory takie występują w podłożu w postaci warstwy ciągłej, zalegającej poniżej głębokości 2,5-3,1 m p.p.t., a więc poniżej rzędnych ok. 241,4-242,6 m n.p.m. Średni stopień plastyczności tych utworów, określony w efekcie badań polowych, miał wartość średnią $I_L = 0,30$ przy wahaniach parametru, w poszczególnych próbach gruntów, w granicach: $0,22 < I_L < 0,35$. Grunty są więc plastyczne, słabo i średnio nośne, bardzo ściśliwe, lecz o cechach trwałych.

Charakterystyczne cechy fizyko- mechaniczne to:

$$W_n = 25,0 \%, \quad \rho = 2,00 \text{ t/m}^3, \quad \varphi_u = 13^\circ 30', \quad c_u = 13,0 \text{ kPa},$$

$$E_o = 17,0 \text{ MPa}, \quad M_o = 23,0 \text{ MPa}, \quad M = 38,0 \text{ MPa}.$$

Warstwa IIc - to lessopodobne gliny pylaste i pyły oraz gliny pylaste rzeczne, nierozdzielone, będące w stanie twardoplastycznym. Stwierdzone je na całym badanym terenie, bezpośrednio pod nasypami powierzchniowymi, na głębokości 1,1-1,3 m p.p.t., co odpowiada rzędnej stropu 243,09-244,01 m n.p.m. Średni stopień plastyczności tych utworów, określony badaniami polowymi, miał wartość $I_L = 0,08$, przy wahaniach parametru, w poszczególnych próbach gruntów, w granicach: $0,02 < I_L < 0,15$.

Charakterystyczne cechy fizyko-mechaniczne można przyjmować w następującej wysokości:

$W_n = 21,0 \%$, $\rho = 2,08 \text{ t/m}^3$, $\varphi_u = 17^\circ 00'$, $c_u = 22,0 \text{ kPa}$,

$E_o = 27,0 \text{ MPa}$, $M_o = 40,0 \text{ MPa}$, $M = 64,0 \text{ MPa}$.

Uwaga: W części stropowej podłoża, bezpośrednio pod glebą, grunty te są nawiewane - lessopodobne. Takie grunty eoliczne należą do utworów makroporowatych, o strukturze nietrwałej. Są wrażliwe na zawilgocenie, w wyniku którego mogą wykazywać cechy gruntu zapadowego. Zatem, powinny być zabezpieczone przed wpływem wód opadowych i powierzchniowych. Efektem zawilgocenia jest powstanie w gruncie szczelin i rozwarstwień, powodujących utratę pierwotnej konsolidacji i zmiany objętościowe. W stanie suchym utwory te są średnio nośne oraz średnio ściśliwe. Uwaga jest szczególnie istotna dla projektowania posadzek oraz posadowień płytkich, w obrębie tych utworów.

6. Podsumowanie.

Reasumując informacje zawarte w powyższym opracowaniu można przyjąć, że na stopień złożoności warunków gruntowych, w podłożu projektowanych budynków, określany wg Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r., w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz.U. z 2012 r., poz. 463), należy patrzeć w odniesieniu do: proponowanych rozwiązań konstrukcyjnych, wielkości obciążeń od projektowanych budynków oraz stopnia skomplikowania i nośności gruntów podłoża budowlanego. Fakt położenia terenu inwestycyjnego na obszarze przewidywanych szkód górniczych nie może tu być wyznacznikiem obligatoryjnym do przyjęcia warunków skomplikowanych, a decydujące powinny być następujące czynniki:

- projektowane obiekty stanowią uzupełnienie istniejącej już zabudowy, a ich wielkość, zarówno pod względem zajmowanej powierzchni jak i wysokości (obiekty parterowe), jest niewielka,
- ze względu na możliwe osiadania, związane z wielkością przewidywanych szkód górniczych, przyjęto posadowienie na fundamencie sztywnym, tzn. na zbrojonej płycie fundamentowej, rozkładającej obciążenia od budynków na dużą powierzchnię oraz niwelującej ewentualne osiadania nierównomierne
- przy fundamencie płytowym zanik obciążeń przekazywanych na grunt nastąpi na niewielkiej głębokości, prawdopodobnie powyżej stropu gruntów próchnicznych,

- w podłożu gruntowym występują grunty średnio- i słabo nośne, lecz o wyznaczalnych parametrach geotechnicznych, a warstwy geotechniczne układają się praktycznie poziomo, niwelując ewentualne nierównomierne osiadania wynikające z nośności gruntów,
- grunty antropogeniczne (nasypy) przeznaczone do usunięcia spod fundamentów mają miąższość 1,1-1,3 m,
- wody gruntowe, do głębokości rozpoznania, nie występują,
- przedmiotowy teren znajduje się na obszarze płaskiej doliny rzecznej, a więc nie jest narażony na ruchy masowe gruntów, wynikające z nachylenia powierzchni. gdyż,

Projektowane obiekty można posadowić bezpośrednio na gruncie, poniżej strefy jego przemarzania i poniżej spągu nasypów niebudowlanych. Przy przyjęciu rzędnej posadowienia wyższej niż strop gruntów rodzimych, nasypy należy usunąć spod fundamentów, a powstałą przestrzeń wypełnić chudym betonem lub kruszywem zagęszczanym warstwowo. Wykop ziemny pod fundamenty należy wykonywać w okresie suchym, a stropowe grunty, o cechach zapadowych, bezwzględnie chronić przed zawilgoceniem. Projektowana płyta fundamentowa musi spełniać warunki fundamentu sztywnego, a nowoprojektowane obiekty, ze względu na możliwość występowania szkód górniczych, muszą być oddzielone od budynków istniejących pełną dylatacją. Spełnienie tych warunków pozwoli przyjąć warunki gruntowe proste i utrzymać I kategorię geotechniczną projektowanych obiektów, pomimo ich lokalizacji na obszarze możliwych szkód górniczych.

Uwaga:

Powyższa dokumentacja jest jedną z form dokumentacji badań podłoża gruntowego wymaganą przez PN-EN 1997-2 EUROKOD7 – Projektowanie geotechniczne, Część 2 – Rozpoznanie i badanie podłoża gruntowego (zał. B). Zawiera wszystkie niezbędne składniki „Opinii geotechnicznej” wymaganej w/w rozporządzeniem i jest wystarczająca do ustalenia przez projektanta ostatecznej kategorii geotechnicznej dla oceny geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych.